

A RAPOSA E O GALO (2)

NOME DO DOCUMENTO: MPG_NoCa_0013_007_id709_D
AUDIO DE REFERENCIA: MPG_NoCa_0013_007_id709.mp3

TIPO DE DOCUMENTO: Rexistro directo dun evento. Conto
MATERIAL DISPOÑIBLE: Audio mp3 (editado e dixitalizado pola compiladora)
 Transcrición de texto

DURACIÓN: 0:02:11

DATOS DA RECOLLIDA

- **DATA DA RECOLLIDA:** 2000
- **LOCALIZACIÓN:**
 - Lugar/ aldea/ barrio:** O Ferradal
 - Parroquia:** Xogoaza
 - Concello:** O Barco de Valdeorras
 - Provincia:** Ourense
 - País:** Galicia
- **INFORMANTE**
 - Nome:** Xosé Calvo Fernández
 - Idade no momento da recollida:** 79
- **RECOLLEDOR/ORA:** Susana López Fernández
- **COMPILADORA:** Camiño Noia Campos
- **COLECCIÓN:** Camiño Noia (NoCa)
- **CLASIFICACIÓN E REFERENCIAS DESTE CONTO NO LIBRO “CONTOS GALEGOS DE TRADICIÓN ORAL” E NO “CATÁLOGO TIPOLÓXICO DO CONTO GALEGO DE TRADICIÓN ORAL”:**
 - Tipo:** Contos de animais
 - Subtipo:** Animais salvaxes
 - Referencia:** 6 AT

Museo
do Pobo
Galego

instituto de
estudos das
identidades

CONTEXTO

Durante a década de 1990 até os anos 2000, a catedrática emérita e profesora de filoloxía galega María Camiño Noia Campos, dirixiu un valioso proxecto de recollida, catalogación e divulgación do conto galego de tradición oral. Neste proceso foi imprescindible a axuda do seu alumnado e de bolseiros, que se encargaron de facer as recollidas de campo gravando a persoas que aínda recordaban contos e que ademais sabían contalos. Os traballos, que se realizáronse en Galicia e nas áreas de lingua galega de Asturias, León, Zamora e Cáceres, constitúen hoxe unha testemuña única dun rico patrimonio que estaba a piques de desaparecer. O froito de traballar con todo este material plasmouse en varias obras - citadas máis abaixo na bibliografía - nas que Camiño Noia sistematizou a narrativa galega oral de acordo a criterios recoñecidos internacionalmente. Nomeadamente, a súa última obra *Catalogue of Galicia Folktales* - editada pola prestixiosa Kalevala Society de Finlandia - coloca o conto galego dentro da tradición oral europea, dándolle un espazo de referencia no folklore internacional.

O APOI dispón actualmente, grazas á cesión de Camiño Noia, dos materiais orixinais froito das recollidas: a colección completa das gravacións e as transcripcións cos datos de campo. Presentamos o seu material seguindo os criterios do catálogo tipolóxico realizado pola propia compiladora.

NOTAS SOBRE A TRANSCRICIÓN DO TEXTO

A transcripción foi tomada dos documentos cedidos pola compiladora.

Respectouse a pronuncia da persoa e as palabras e expresións coloquiais transcribíronse tal e como foron ditas.

BIBLIOGRAFÍA

- NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2010): *Catálogo tipolóxico do conto galego de tradición oral: clasificación, antoloxía e bibliografía*. Vigo : Universidade de Vigo, Servizo de Publicacións.
 NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2002): *Contos galegos de tradición oral*. Vigo: Nigratrea.
 NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2021): *Catalogue of Galicia Folktales*. Kalevala Society.

PALABRAS CHAVE

conto, narración, fábula, animal salvaxe, raposo

EDICIÓN DA PRESENTE FICHA: Sara Santalla Iglesias

TRANSCRICIÓN

Estaba un galo e chegou a zorra e díxolle:

- Ai galo! Que estás facendo?

- Ando ás cucas.

E dícelle o galo, non, non, dícelle a zorra:

- Pois enterra o pico máis abaixo que chas hai máis gordas.

Entonces o galo enterrou o pico e veu a zorra e zas! Colleuno. Pero resulta que marchou... E iba correndo por aí, pola Reboleira arriba, e dícelle a zorra... dícelle o galo:

- Ai zorra! A qué non dis “castañiñas”?

E dice:

- Castañiñas.

- Pero a que non dices “castañois”?

Porque ó dicir castañois abríase máis a boca.

- Castañois.

E entonces ó dicir castañois colleu o galo e escapoulle, e subiu a un castañoiro.

Entonces dícelle a zorra:

- Sal pilourán! Ven pola roupa!

- Ai, non che vou non, non! Que quen che me diu esta hácheme dar outra.

Entonces viñeron os perros de eiquí do Ferradal, botaron tras da zorra e a zorra corre, corre... chegou hasta A Canteira, entonces alí iba meterse ó buraco, e dice:

- Ai miñas patuquelas, miñas patuquiñas, miñas patuquelas se vós non forais hoxe era comida dos cais!

E sáltalle o rabo:

- E logo eu?

- Ouh! Lévetes Xudas, tu demo me engarras máis que me axudas.

Nese momento chegaron os perros, pescárona e ala... adios zorra!. E cuento acabado, pica á zorra debaixo do rabo.